

Avizat

DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ SATU MARE

Introducere...

Pajiștile, dintre toate structurile agricole, reprezintă învelișul vegetal care asigură nu numai cel mai valoros și mai eficient furaj pentru creșterea animalelor de pe întreaga suprafață a Terrei, ci reprezintă o sursă naturală dintre cele mai importante pentru menținerea vieții pe Pământ. De asemenea, pajiștile, mai ales cele temporare, pot fi considerate sisteme adecvate de agricultură de tip "cover crops", de lungă durată, ce acoperă solul cu o vegetație caracteristică pe toată durata unui an agricol, contribuind direct la îmbunătățirea fertilității solului, la diversificarea hranei animalelor, la reglarea permanentă a factorilor naturali.

Rezultatele experimentale obținute de-a lungul timpului au evidențiat progresele remarcabile înregistrate în domeniul pajiștilor temporare, eficiența lor fiind dependentă de condițiile staționale, de gradul de intensivizare și optimizare a culturii, de materialul biologic folosit, de compatibilitatea dintre specii și de modul de gestionare¹. Pajiștea este resursa majoră a biosferei care susține în viață aproximativ un miliard de oameni în întreaga lume². Odată cu dezvoltarea agriculturii și a mijloacelor de producție, intervenția omului în ecosistemele de pajiști naturale s-a accentuat progresiv. Astăzi, fizionomia formațiilor respective, indiferent de originea lor, este determinată, în primul rând, de om și de animalele crescute de el.

În Europa industrializată, pajiștile acoperă circa 30 % din suprafața agricolă și formează baza unui puternic sector al creșterii animalelor rumegătoare. Modul în care pajiștile oferă servicii este tot mai afectat pe scară largă, prin procese care sunt de obicei rezumate ca și "schimbări la nivel mondial" (TAUBE et al., 2010). Intensivizarea gestionării agricole a pajiștilor dar și producția de bunuri și servicii de mediu a acestora sunt puternic

¹Deák, 2012

²Schnyder et al., 2010

afectate de piețele globale, de evoluțiile internaționale rezultate prin schimbul de informații la nivel mondial dar în egală măsură, de schimbările climatice.

Acești factori sunt o provocare serioasă în funcționarea pajiștilor și există o incertitudine mare cu privire la modul cum se vor menține în viitor. Astfel, în 2010 organizatorii Conferinței Europene a Pajiștilor (European Grasslands Federation, EGF) au stabilit ca subiect general al conferinței "Pajiștile într-o lume în schimbare". Este prima dată când acest subiect a fost abordat ca temă majoră pentru o conferință EGF. Congresul a făcut o interesantă analiză a relației animal-pajiște, evidențiindu-se o paletă largă de situații de la cele cu inputuri reduse până la cele intensive³. În cadrul dezbaterilor privind schimbările climatice cauzate de efectul de seră, pajiștile au fost clasificate ca un depozit de carbon important, prin stocarea acestuia în cantitate mai mare în comparație cu terenurile arabile⁴.

Modalitatea de administrare a pajiștilor aparținătoare unei localități, reprezintă felul în care se asigură managementul unei pajiști, respectiv organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente (conform Ordonanței de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 cu completările HG 78/2015).

Toate problemele și rezolvările acestora vor trebui să fie introduse în „planurile de amenajamente pastorale” ale pajiștilor permanente, precum și prin respectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu prin Ordonanța de Urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 (act publicat în Monitorul Oficial nr. 267 din 13 mai 2013) privind - organizarea, administrarea, exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, Ordinul nr. 544 din 21 iunie 2013, privind - metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște, emis de MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE (act publicat în monitorul oficial nr. 386 din 28 iunie 2013), Hotărârea nr. 1064 din 11 decembrie 2013, privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență a

³Bogdan (Pleșa) Anca-Dorina, 2012

⁴Ipcc, 2000; Bogdan (Pleșa) Anca-Dorina, 2012

Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, document emis de Guvernul României (act publicat în monitorul oficial nr. 833 din 24 decembrie 2013).

În vederea asigurării unui management corespunzător a unei pajiști permanente, trebuie să fie utilizate atât instrumente tehnice și juridice de specialitate, cât și instrumente de ordin financiar fără de care nu ar fi posibilă materializarea măsurilor tehnice și juridice. În administrarea pajiștilor unei comune, localități principalul instrument utilizat este planul de management, respectiv modul de gestionare a pajiștilor ce se stabilește prin amenajamente pastorale și regulamentul, ce îndeplinește un dublu rol, fiind atât un instrument juridic (solicitat și prevăzut de lege), cât și un instrument tehnic (necesită implicarea specialiștilor în cercetare din diferite domenii și elaborarea unor seturi de măsuri tehnice care să conducă la păstrarea compoziției floristice, a ratei de creștere a plantelor și de randament al pajiștilor, pentru a asigura cerințele nutriționale ale animalelor (OUG nr. 34/2013, OR. Nr.544 din 21/06/2013, HG 1064 din 11/12/2013, HG 78/2015). În Hotărârea de Guvern - HG 1064 11/12/2013, la Art. 8 (1), se specifica faptul că modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale, în condițiile legii.

Întocmirea amenajamentelor pastorale trebuie să respecte Hotărârea nr. 1064, din 11 decembrie 2013, privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, document emis de Guvernul României (act publicat în monitorul oficial nr. 833 din 24 decembrie 2013).

Modul de implementare a amenajamentului pastoral se stabilește prin contractul de concesiune sau închiriere, conform prevederilor legale în vigoare (HG 1064 11/12/2013, la Art. 8 (5)). În Hotărârea de Guvern 1064/11/12/2013, la Art. 12 și 13, se prevad

urmatoarele: "Responsabilitatea pentru respectarea bunelor condiții agricole și de mediu revine exclusiv utilizatorilor".

Amenajamentul pastoral reprezintă „documentația care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatarei pajiștilor”, în conformitate cu obiectivele de management atât pajiștilor prevăzute în „Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991”, (art.1, lit, a. din HG nr.1064 11/12/2013).

Măsurile prevăzute în „amenajamentul pastoral” se elaborează astfel încât să țină cont de exigențele economice, sociale și culturale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei. Conform HG nr.1064 11/12/2013, art. 9, alin(1), amenajamentul pastoral cuprinde:

- a) actele care stau la baza dreptului de proprietate, inclusiv schita pajiștii sau planul cadastral;
- b) determinarea suprafeței pajiștii sau a porțiunilor din care se compune pajiștea, cu prezentarea denunării, suprafeței, Vecinătăților și a hotarelor;
- c) descrierea situației geografice și topografice a pajiștii sau a diferitelor unități. În cazul în care pajiștea se compune din mai multe porțiuni;
- d) descrierea solului pajiștii;
- e) descrierea florei pajiștii;
- f) calitatea pajiștii;
- g) determinarea partilor de pajiște care sunt oprite de la pășunat;
- h) perioada de pășunat;

- i) capacitatea de pășunat și încărcătura optimă;
- j) stabilirea căilor de acces;
- k) stabilirea surselor și a locurilor de adăpat;
- l) locurile de adăpost pentru animale și oameni;
- m) împărțirea pajiștii pe unități de exploatare și tarlale pentru diferite specii;
- n) lucrările care se execută în fiecare an pentru întreținerea și creșterea fertilității solului;
- o) lucrările de îmbunătățire anuală și pe termen lung;
- p) lucrările tehnice și instalațiile care se utilizează, cu indicarea locului de amplasare.

Utilizatorul pajiștii — „crescător de animale persoană fizică având animale înscrise în Registrul național al exploatareilor (RNE)/crescător de animale orice tip de persoană juridică de drept public sau de drept privat, constituită conform prevederilor Codului civil, având animale proprii sau ale membrilor înscrise în RNE, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință a pajiști conform clasificării statistice a activităților economice în Comunitatea Europeană pentru producția vegetală și animală” (art.1 lit. c. din HG nr. 1064 11/12/2013).

Regulamentul de utilizare și gestionare al pajiștilor, este inclus în „amenajamentul pastoral”, iar „autoritatea contractantă are obligația de a include în cadrul documentației de concesiune sau închiriere a pajiștilor amenajamentele pastorale și condiții speciale de îndeplinire a contractului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare” (art.6 alin.(2) din HG nr. 1064 11/12/2013).

Autorii